

GEMEENTE, Gòdshuis

• door Karel Remmelink

EÉN VAN DE METAFOREN VOOR DE GEMEENTE, DE KERK, IS DIE VAN HUIS, GEBOUW. METAFOREN HEBBEN TOT DOEL OM DE BETEKENIS VAN EEN BEGRIP DICHTERBIJ TE BRENGEN. NIEUWTESTAMENTISCHE BEGRIPPEN ALS 'ONDERDEEL UITMAKEN VAN EEN HEILIGE TEMPEL', 'U BENT GODS GEBOUW' EN 'ONS GEDRAG IN GODS HUIS' BEVATTEN INDRINGENDE OPROEPEN EN VRAGEN DUS OM BESTUDERING EN DAARMEE VERDIEPING VAN ONS INZICHT. GRAAG GEVEN WE EEN AANZET MET HET GEBED IN ONS HART DAT HET UW EN MIJN LEVEN VERANDERT. >>

Historie

De Gemeente van God zoals die genoemd wordt in het Nieuwe Testament kun je eigenlijk niet onder een definitie vangen. Daarom houden we het op een omschrijving op hoofdlijnen. We hebben het over de gezamenlijkheid van mensen die bekeerd en wedergeboren zijn. Op wie de Heilige Geest zijn (eigendoms)zegel heeft gezet. De oprichting van die Gemeente vond plaats in Jeruzalem in de eerste eeuw van onze jaartelling. Vervolgens is het 'vuur' van die beweging door volgelingen van Jezus verspreid over de toenmalige wereld, vooral rondom de Middellandse Zee. Tot op de dag van vandaag vindt u de aanhangers ervan, 'christenen', in alle werelddelen. We geloven dat Jezus' volgelingen, de Gemeente, wordt opgenomen in de hemel door een machtig woord van de hemel. Daarmee zal ze numeriek compleet zijn.

Taalgebruik

Om goed te begrijpen hoe die beweging functioneert, welk doel ze heeft enz. gebruiken de schrijvers van de nieuwtestamentische Bijbelboeken vergelijkingen, beelden, metaforen. De Gemeente is een project waarin God en mensen samenwerken. God heeft een doel met de Gemeente en wil dat doel bereiken door mensen in te schakelen. Dat doel van God noemen we Zijn intentie, Zijn raadsbesluit, dat wat Hij graag zou willen. De manier waarop wij mensen ons aandeel uitvoeren is vaak onvolkomen, maar we hebben veelal wel de intentie om het goed te doen. We noemen het de kant van onze verantwoordelijkheid. Enkele bekende beelden zijn familie, volk, bruid, lichaam, leger enz. Elk beeld heeft zijn eigen specifieke punt ter lering van aspecten van de Gemeente. Zo kunnen we diverse aspecten onderscheiden als we inzoomen op het begrip gebouw. We noemen: functionaliteit, architect, bouwvakker, bouwmaterialen, fundament, inboedel, voltooiing, omvang, bewoning en imago. Bij het begrip architect denken we vooral aan hoe de opdrachtgever het wil, Gods raadsbesluit, bij de bouwvakker denken we meer aan hoe wij ons steentje bijdragen, onze menselijke verantwoordelijkheid.

Doel

Zoals gezegd beogen al deze beelden bij te dragen aan het begrijpen van de functionaliteit van de Gemeente. Met welk doel heeft God dit project opgezet? Ef 2:21, 22 spreken over 'Een heilige tempel in de Heer', een woonplaats van God in de Geest'. Een tempel is een plaats van eredienst door priesters. Vanaf het allereerste begin was de Gemeente de tempel van God. Al in Hd 4:24 vindt u een beschrijving van het eren van God. Opvallend daarbij is, dat het niet gaat om een gebouw van steen of hout, maar om een gebouw van mensen, gelovigen. Zij vormen de plaats waar deze activiteit plaatsvindt. Daarbij is het geheel meer dan de som van de individuen, er is een extra. De Geest is namelijk de geestelijke sfeer waarin de woonplaats van God gerealiseerd wordt. Wat een verschil met wat we van de tempel in Jeruzalem weten! Een gebouw dat zal worden afgebroken en tot die tijd een huis is waar geld verdiend wordt Jh 2:16.

Eren

Op dit punt aangekomen kunnen we al tamelijk concreet aangeven hoe dit kan functioneren. Als waar ook ter wereld volgelingen van Jezus samenkomen vormen zij die tempel. Het thema dat hen bezig houdt is eredienst in de letterlijke betekenis van dat woord, door hun dienen eren ze God, Jezus. Dat eren bestaat uit gebed, bidden en aanbidden Js 56:7, maar ook in 'tot elkaar spreken' door psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, van harte zingend en jubelend tot de Heer, Ef 5:19. Dat doen ze in hun eigen taal en op hun eigen manier. Voor alle duidelijkheid, als God ons gemaakt heeft tot een orde van priesters- een uitspraak van Petrus in zijn eerste brief (2:5)- dan geeft ook hij aan, dat die orde als doel heeft geestelijke offeranden te brengen die voor God aangenaam zijn door Jezus Christus. Misschien mogen we daar lezen, 'doordat het gaat over Jezus Christus' of 'omdat Hij er aan meewerkt'. De lof die we God aanbieden in Zijn tempel zou voor alles doortrokken zijn van aandacht en bewondering voor Zijn Zoon Jezus Christus. In de Psalmen vinden we uitspraken waarin gevoelens naar voren komen die ons kunnen helpen te begrijpen wat we mogen beleven. Psalm 27 zegt: 'De lieflijkheid van de Heer zien en onderzoeken', Psalm 42, 'Ik maak deel uit van een feestvierende menigte', Psalm 50, 'Wie lof offert eer Mij en ik zal zo iemand laten zien wie Ik ben' en Psalm 55' 'het is een intiem gebeuren, het brengt ons dicht bij elkaar'. In het spreken tot elkaar in Psalmen, lofzangen en geestelijke liederen ligt niet een beperking. Verhoging van de welluidendheid door muziek of beurtzang, maar met behoud van besef van waar we het over hebben, dat is waar we naar mogen streven. Het Oude Testament had dat al laten zien. Ik ervaar menigmaal de geweldige impact als we zo samen mogen zijn. De omgang in die tempel, gevormd door medegelovigen, medegekochten door Christus' bloed is intiem, we zijn zo vertrouwelijk, het is er zo veilig, dat we elkaar ook kunnen helpen ons in lof te uiten naar Hem toe. Het stemt me dankbaar als een ander mijn lof overneemt en aanvult, gevolgd door weer een ander.

De Gemeente
is een tempel,
een plaats van
eredienst.

Gódshuis

Het is nu de tijd aan te geven waarom dit artikel onder andere de term Gódshuis bevat, met de nadruk op God. Het gaat minder om ons, het gaat in eerst instantie om God. God als God, als Vader, als Zoon als Heilige Geest en ook de Heer Jezus als mens in Zijn leven hier op aarde en nu verheerlijkt in de hemel. De situatie die hiervoor is geschilderd is realiteit, maar een gevaar is dat we het met onze vaardigheden ook kunnen spelen. Dan is het niet meer echt en God ziet dat. Het gevaar is dat we uitingen gaan inperken. Dat gebeurt niet altijd bewust, maar als het zo is doet het afbreuk aan de echtheid. Bovendien zijn gelovigen zeer verschillend van aard en leeftijd en in het uiten van gevoelens. Voor die verscheidenheid in uitingen zou ruimte zijn en veiligheid. Een gevaar is ook om die verscheidenheid op te rekken onder het mom dat het ánders moet. Ook dan is het niet altijd echt. Veel van deze gevaren, afbreuk te doen aan de eer die we God mogen toebrengen, kunnen we voorkomen door een goede voorbereiding. Ik geloof niet dat God door de Heilige Geest Zijn ondersteuning aan ons beperkt tot de tijd dat we die tempel ook fysiek vormen. Een priester in het Oude Testament moest ook veel voorbereidingen treffen om zijn werk naar behoren uit te voeren. Als we ons in de tijd voorafgaand aan zo'n samenkomst concentreren op wat we daar mogen gaan doen, dan is mijn ervaring dat het bijdraagt aan de eer die we God brengen.

Er zou ook nog heel wat te zeggen zijn over bidden als onderscheiding van aanbidden, maar onlangs is in een themanummer van Focus daar al op ingezoomd.

Bouwen

We hebben en passant al heel wat beelden van de opsomming hiervoor belicht. Eén die nog ontbreekt is het werk van de bouwvakker en zijn bouwmaterialen. In de eerste brief aan de Korinthiërs geeft de schrijver belangrijk onderwijs inzake onze verantwoordelijkheid. 'Als nu iemand op het fundament bouwt' en 'laat ieder uitkijken hoe hij erop bouwt', hfdst 3:10-12. Vervolgens noemt de schrijver materialen op die deels wel, deels niet tegen vuur bestand zijn. Het gaat dan om de mogelijkheid dat we materialen gebruiken die niet gebruikt hadden moeten worden. Voor bouwvakkers gaat het dus om een zoektocht naar bouwmaterialen die geschikt zijn. In het kader van dit artikel ga ik echter een stap verder en concentreer me op een uitdrukking in Ef 2:21 die op het eerste gezicht vreemd overkomt. 'het hele gebouw, (mits) goed samengevoegd, groeit op tot een heilige tempel in de Heer'. De schrijver leent hier een eigenschap, namelijk groei, die niet zozeer past bij een gebouw, maar veeleer bij een lichaam. Toch doet hij het en ik ga maar even verder op dat spoor. Als je beton gebruikt als bouw materiaal, moet dat eerst uitharden voordat je het kunt gebruiken. Hetzelfde geldt voor cement. Soms moet er nog langer gewacht worden om stoffen die schadelijk zijn voor de verdere bouw te laten verdwijnen. Als ik in de tekstverwijzing het woordje 'mits' heb toegevoegd betekent dat niet dat Gods voorzieningen onvoldoende zouden zijn. Ik doel op de voorzieningen

die aanwezig moeten zijn om goed te kunnen worden samengevoegd in het gebouw. Ik noemde al een tijd van zetting, rijping en uitbannen van schadelijke invloeden. Hij die bouwt zorgt voor goed materiaal en de toegevoegden ervaren een groei naar volledige ontplooiing.

Huis als familie

We behoeven het Gódshuis niet te beperken tot het beeld van een fysiek gebouw, we kennen de term huis in relatie tot een familie. U kent vast de term 'het huis van Aäron, of Mozes in heel zijn huis'. Ik denk dat dit beeld vooral leert dat er een sterk gemeenschappelijk leven is, we hebben dezelfde typische familietrekjes, leven uit God. Ef 2:19 heeft het over 'huisgenoten van God' in de zin dat het een goddelijke aard en oorsprong heeft, God is ervan de Vader. Het is een familie van gelovigen, van zonen van God. In een familie is sprake van de opbouw van geslachten, grootouder, ouder, kind, enz. de eerste brief van Johannes werkt dat uit in vaders, jongelingen en kinderen die allen hun eigen specifieke relatie hebben tot de Vader. 1 Tm 3:4 legt een link naar besturen; een woord voor opzieners, hoe kun je zorg dragen voor de Gemeente van God als je je eigen huis niet kunt besturen.

Ons gedrag in Gods huis

In de eerste brief aan Timotheüs komt deze uitdrukking ongeveer zo voor. Het onderwijs is daar, dat Paulus aangeeft dat er in de Gemeente opzieners en dienaars zijn die ons kunnen onderwijzen hoe ons gedrag zou zijn. De inhoud van dat onderwijs vind je vooral in hoofdstuk twee waar gebed een belangrijke deel van uitmaakt. Dat gebed en ons gedrag in algemene zin zijn belangrijk, want de Gemeente is de groep mensen waaraan de levende God zijn Naam heeft verbonden. Het beeld van sponsoring is veel te zwak, maar geeft toch aan hoe belangrijk het gedrag is voor Hem die zijn Naam laat gebruiken. Inhoudelijk gaat het om de waarheid. Pilaar en grondslag duiden op 'wat is het bestaansrecht' en 'wat straalt het uit'. De Waarheid. Het is mijn gebed dat de plaats waar we samenkomen om Gemeente van God te zijn al de kenmerken heeft die we hebben overdacht.

